

Rapport

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Aanbeveling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen Klacht

Verzoekster klaagt erover dat Maastricht University gebruik maakt van de zogenoemde Graduate Management Admission Test (GMAT) als toelatingseis en dat bij het afleggen van de GMAT sprake is van bovenmatige verwerking van persoonsgegevens.

Onderzoek

Op 5 juni 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van verzoekster, met een klacht over een gedraging van Maastricht University..

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd Maastricht University verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie op de bevindingen.

Maastricht University deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Beschrijving situatie en klacht

1. Verzoekster heeft een bachelor diploma aan een HBO instelling gehaald en wil zich inschrijven bij Maastricht University voor de masteropleiding International Business.
2. Een HBO getuigschrift geeft geen directe toelating tot de masteropleiding aan een universiteit. Een HBO student die in het kader van de HBO opleiding een academic minor heeft gevolgd of een academic pre-master programma succesvol heeft doorlopen, kan toegelaten worden tot een universitaire masteropleiding.
3. Verzoekster is niet in het bezit van een academic minor.

Maastricht University heeft bepaald dat degenen die niet over een zogenoemde academic minor beschikken of een academic pre-master programma met goed gevolg hebben doorlopen, toegang tot de universiteit kunnen krijgen mits zij:

alsnog de academic minor behalen of

een bepaalde GMAT score, of die van een vergelijkbare test zoals de Graduate Record Examinations (GRE) overleggen.

Overigens dient ook aan de overige toelatingseisen te worden voldaan.

4. Verzoekster vindt de maatregelen waaraan een ieder die een GMAT test wil afleggen zich moet onderwerpen te ver gaan en niet evenredig aan het doel: te weten, het kunnen verifiëren of degene die de test aflegt ook degene is die zich voor deelname heeft opgegeven.

5. Door zich aan te melden voor een GMAT examen, stemt men automatisch in met alle voorwaarden zoals vermeld in het GMAT Information Bulletin (Zie Achtergrond, onder 2.).

Volgens het Bulletin houdt dit onder meer in dat bij het afnemen van de test een kandidaat niet alleen een geldige legitimatie moet kunnen overleggen maar zich ook aan de volgende maatregelen moet onderwerpen:

degene die toezicht houdt op het examen neemt een digitale foto;

degene die toezicht houdt neemt een vingerafdruk af en/of afdruk van de handpalm op basis van de aderen tenzij dit wettelijk verboden is en

er vinden audio- en video-opnamen plaats gedurende het examen in de ruimten waar de testen plaatsvinden.

Weigert een kandidaat zich aan een van deze maatregelen te onderwerpen dan wordt hij/zij van het examen uitgesloten.

Met het zich inschrijven om aan de test mee te doen stemt de kandidaat tevens automatisch in met de wijze waarop de persoonlijke gegevens worden verzameld, verwerkt, gebruikt en verzonden worden naar de Verenigde Staten van Amerika.

Achter de GMAT staat GMAC, een wereldwijde organisatie bestaande uit bedrijfskundige opleidingen.

GMAC is als verantwoordelijke aan te merken (data controller) voor de gegevensverwerking.

Reactie UM op de klacht en de gestelde vraag

6. De Nationale ombudsman heeft Maastricht University (UM) gevraagd te reageren op de klacht. Ook is gevraagd of de UM van mening is dat de voorwaarden verbonden aan de GMAT voldoen aan de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), met name aan de artikelen 11, 76 en 77 (zie Achtergrond, onder 1.).

7. De UM benadrukt allereerst dat zij niet de verantwoordelijke is in de zin van de Wbp ten aanzien van de verwerking van de gegevens ten behoeve van de GMAT. De UM verwerkt geen persoonsgegevens die in het kader van de GMAT door een aankomend student overgelegd dienen te worden. De UM ontvangt van GMAC alleen het resultatenoverzicht van degenen die het examen hebben afgelegd.

Voor zover het College van Bestuur van de UM voor het verwerken van persoonsgegevens wel als verantwoordelijke wordt aangemerkt en deze persoonsgegevens niet onder het vrijstellingsbesluit vallen, meldt de UM deze verwerkingen bij het College bescherming persoonsgegevens.

De UM deelt vervolgens mee dat het GMAT examen wereldwijd wordt gebruikt als onderdeel van toelatingsprocedures. Om de hoogst mogelijke beveiliging te bieden maakt GMAC gebruik van een biometrisch apparaat, om de identiteit vast te stellen van degenen die het GMAT examen afleggen. Hiermee worden de aderen van de handpalm vastgelegd. Op basis hiervan wordt een uniek gecodeerd biometrisch sjabloon gegenereerd. Dit wordt vergeleken met een reeds eerder afgenomen afdruk. Het systeem biedt een uiterst betrouwbare vorm van verificatie. Er wordt geen traceertechnologie gebruikt, er worden geen beelden opgeslagen en de gegevens kunnen niet worden ingelezen door andere apparaten.

De UM vindt dat deze gegevens bijzondere persoonsgegevens zijn. Hierdoor kan de verwerking van deze gegevens worden aangemerkt als verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Het gevolg is dat op grond van de Wbp deze gegevens pas na toestemming van de examenkandidaat om wie het gaat vastgelegd mogen worden. Het knelpunt ligt in het element van vrijwilligheid. Op het moment dat er geen keuzemogelijkheid aanwezig is, kan niet gesproken worden van vrijwilligheid.

De masteropleiding die verzoekster wenst te volgen is opengesteld voor aankomende studenten die een universitaire bacheloropleiding hebben afgerond. Dit geldt ook voor HBO studenten die in het kader van de HBO opleiding een academic minor hebben gevolgd of die een academic pre-master programma met goede resultaten hebben doorlopen.

Daarbuiten kunnen aankomende studenten tot de masteropleiding toegelaten worden door ervoor te kiezen om de GMAT- of een GRE test af te leggen. Zij dienen dan wel een minimaal aantal punten op de test te hebben behaald.

De GRE stelt minder strenge eisen (zie Achtergrond, onder 3.).

De UM verwijst verder naar artikel 13 van de Wbp. In dit artikel is de plicht opgenomen tot het treffen van noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of onrechtmatige verwerking. De maatregelen moeten er ook op gericht zijn om onnodige verzamelingen en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.

Gelet op dit artikel biedt de GMAC een hoog beveiligingsniveau om de belangen van de onderwijsinstelling en van eerlijke examenkandidaten te beschermen.

Het College van Bestuur heeft wel begrip voor de bezorgdheid van verzoekster over de voorwaarden die gekoppeld zijn aan het kunnen afleggen van de GMAT.

Zoals eerder aangegeven vindt de UM dat zij in dit geval niet de verantwoordelijke is in de zin van de Wbp voor zover het de verwerking van de persoonsgegevens ten behoeve van de GMAT betreft. De UM is van oordeel dat zij de regels die de Wbp hierover stelt niet heeft geschonden.

Omdat verzoekster bovendien de keuze had de GMAT of de GRE af te leggen ziet de UM geen aanleiding om voor verzoekster een uitzondering te maken op de toelatingsprocedure of maatregelen in algemene zin te treffen.

In dit verband meldt de UM dat verzoekster de UM telefonisch zou hebben meegedeeld de GRE test te hebben afgelegd.

Beoordeling en conclusie

8. Om het GMAT examen te mogen afleggen moet men niet alleen een geldig identiteitsbewijs overleggen maar geeft men ook automatisch toestemming voor het treffen van de volgende maatregelen:

het nemen van een digitale foto;

het nemen van een vingerafdruk en/of van de aderen van de handpalm, tenzij dit wettelijk niet is toegestaan;

het maken van video- en audio opnamen gedurende het afleggen van het examen en

het versturen van de verzamelde gegevens, inclusief de score, naar de Verenigde Staten van Amerika en het bewaren van die gegevens gedurende de wettelijke termijnen (tien jaar).

Deze toestemming geeft men automatisch op het moment dat men zich voor het examen inschrijft. Voorgaande maatregelen zijn bedoeld om examenfraude tegen te gaan.

De Nationale ombudsman is het met de UM eens dat op basis van de Wbp de UM niet als verantwoordelijke of bewerker kan worden aangemerkt maar alleen als ontvanger. Hierdoor kan de UM het beleid over de verzameling en bewerking van de biometrische gegevens niet wijzigen.

Er is ook een aantal andere mogelijkheden om met een bachelordiploma van een HBO instelling toegelaten te worden tot een universitaire masteropleiding.

Zo accepteert de UM naast het GMAT examen nog een ander examen, te weten GRE, om na te gaan of een kandidaat toelaatbaar is tot een universitaire masteropleiding. Ook kan een kandidaat ervoor kiezen een academic minor of een academic pre-master programma te volgen.

9. De UM kan wel besluiten of zij het GMAT examen accepteert als test om te kunnen bepalen of een potentiële kandidaat tot een masteropleiding kan worden toegelaten indien de kandidaat niet over een bachelorgraad op universitair niveau beschikt.

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

In dit geval gaat het om de vraag of het redelijk is dat de UM, ondanks de vergaande en verstrekende maatregelen op de persoonlijke levenssfeer die aan de GMAT zijn verbonden, de GMAT als toelatingseis kan accepteren.

De Nationale ombudsman komt tot de conclusie dat de UM in redelijkheid de GMAT-test als toelatingseis kan accepteren, omdat een aankomend student nog op drie andere wijzen toegang kan krijgen tot een universitaire masteropleiding. De aankomende student heeft daarom een keuzemogelijkheid en wordt niet gedwongen om de GMAT-test af te leggen. De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de UM is niet gegrond.

Aanbeveling

Gelet op de vergaande beveiligingsmaatregelen bij het afnemen van de GMAT, geeft de Nationale ombudsman de UM echter wel in overweging om op ondubbelzinnige wijze belangstellenden erop te wijzen wat de verschillen in beveiligingseisen zijn tussen de GMAT en de GRE.

Bij brief van 26 oktober 2010 liet de Maastricht University de Nationale ombudsman weten de aanbeveling op te volgen. De informatie over de GMAT en GRE op de website van de UM zal overeenkomstig de aanbeveling worden aangepast.

Achtergrond

1. Wet bescherming persoonsgegevens

Artikel 1 sub a, d, e, f, g, en h:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon;

d. verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, rechtspersoon of ieder ander die of het bestuursorgaan dat, alleen of te zamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

e. bewerker: degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn ontworpen;

f. betrokkene: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft;

g. derde: ieder, niet zijnde de betrokkenen, de verantwoordelijke, de bewerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken;

h. ontvanger: degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt

Artikel 4:

1. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten van een vestiging van een verantwoordelijke in Nederland.

2. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door of ten behoeve van een verantwoordelijke die geen vestiging heeft in de Europese Unie, waarbij gebruik wordt gemaakt van al dan niet geautomatiseerde middelen die zich in Nederland bevinden, tenzij deze middelen slechts worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens.

3. Het is een verantwoordelijke als bedoeld in het tweede lid, verboden persoonsgegevens te verwerken, tenzij hij in Nederland een persoon of instantie aanwijst die namens hem handelt overeenkomstig de bepalingen van deze wet. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen, wordt hij aangemerkt als de verantwoordelijke

Artikel 8 sub a en b:

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;
- b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst.

Artikel 11, eerste lid:

1. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

Artikel 13:

De verantwoordelijke legt passende technische en organisatorische maatregelen ten uitvoer om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verder verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.

Artikel 76:

1. Persoonsgegevens die aan een verwerking worden onderworpen of die bestemd zijn om na hun doorgifte te worden verwerkt, worden slechts naar een land buiten de Europese Unie doorgegeven indien, onverminderd de naleving van de wet, dat land een passend beschermingsniveau waarborgt.

2. Het passend karakter van het beschermingsniveau wordt beoordeeld gelet op de omstandigheden die op de doorgifte van gegevens of op een categorie gegevensdoorgiften van invloed zijn. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde of de doeleinden en met de duur van van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectoriële rechtsregels die in het betrokken derde land gelden, alsmede de regels van het beroepsleven en de veiligheidsmaatregelen die in die landen worden nageleefd.

Artikel 77, eerste lid sub a, b, en c:

1 In afwijking van artikel 76 kan een doorgifte of een categorie van doorgiften van persoonsgegevens naar een derde land dat geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, plaatsvinden indien:

- a. de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven;
- b. de doorgifte noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verantwoordelijke, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de doorgifte noodzakelijk is voor de sluiting of uitvoering van een in het belang van de betrokkene tussen de verantwoordelijke en een derde gesloten of te sluiten overeenkomst.

2. GMAT Information Bulletin (versie per 1 januari 2009):

About the GMAT Exam:

" The Graduate Management Admission Test (GMAT) is a computer adaptive examination administered year-round at test centers throughout the world. ... It is specifically designed to help graduate management programs assess the the qualifications of applicants for advanced study in business and management.

... The GMAT exam is sponsored, owned, and directed by GMAC, a global nonprofit organization composed of graduate business schools located in the United States and around the world. Two independent testing organizations assist GMAC in the delivery of the GMAT Program. Pearson VUE, a business of NCS Person, Inc., administers the GMAT exam and consults with GMAC about general test administration policy.

ACT, Inc. develops test material, provides certain scoring services, and conducts research relating to the test... "

What to Expect on Test Day (Please see Policies and Procedures on page 20 for more details):

" ... Part of the check-in procedure will include identification (ID) verification. In addition to the valid ID you must present at the test center, a digital photograph, signature, and fingerprint and/or palm vein pattern will also be collected at the test center. At the test center, you must sign the Test Takers Rules & Agreement before starting your test.

Test Security Guidelines:

" At every stage of the testing process, we monitor test takers for signs of fraudulent behavior. Please review the list of prohibited behaviors or actions very carefully. Violating these rules has very serious consequences."

Policies and Procedures:

" GMAC and Pearson VUE have established terms and conditions, including testing policies and procedures to enhance the testing environment and the validity and security of the GMAT exam. When you register for the GMAT exam, you are agreeing to all terms and conditions contained in the GMAT *information Bulletin* in effect at the time of testing, including, without limitation, privacy policies describing the collection, processing, use, and transmission to the United States of personally identifiable data and the disclosure of such data to GAMC, its services providers and others as stated in the *Bulletin*.

We reserve the right to contact schools and take other appropriate actions with respect to individuals who violate testing terms and conditions."

Test Administration Rules:

" ... When you check in at the test center, the test administrator will ask you to present valid, original identification as noted on page 6. The administrator will also ask you to confirm your agreement to the GMAT Examination Testing Rules and Agreement with a digital signature.

The test administrator will digitally take your photograph and fingerprint and/or palm vein pattern (except where collection is prohibited by law). Audio and video are recorded in the testing room at all centers during the exam. If you refuse to participate in any part of the check-in process, you will not be permitted to test and you will forfeit your test fee. Note: This is in addition to the requirement that you must present acceptable and valid identification (see page 6)..."

Privacy Policy:

" ... By registering for the test, you consent to the collection, processing, use, and transmission to the United States of your PII for the purposes and in accordance with the principles stated in this Privacy Policy and the one on www.mba.com/privacy at the time you provide your information.

Access, Modification, Data Integrity, and Retention:

"... To protect the integrity of the GMAT exam and provide you with access to your GMAT scores, scores are maintained for 10 years. As a result, certain information cannot be altered or destroyed during those 10 years, including your test scores, records related to your testing experience ("test records"), and the digital photograph and signature required to help verify your identity. The digital fingerprint and/or palm vein pattern template collected at a test center are maintained, and cannot be altered or destroyed, for five (5) years."

Transborder Data Flows:

" GMAC is a global organization. Those purchasing GMAC products or participating in GMAC programs and services, including GMAT test takers, who provide their personal information, understand and consent to their information being processed and controlled in the countries in which the data are collected, and then transmitted into and out of the United States, the primary processing location for GMAC and its service providers. Also, because a GMAT test taker's score report is sent to the recipients that he or she has selected, the test taker consents to his or her personal information being transmitted to such recipients, which may be located in a country that does not provide for a level of data protection that is equivalent to the one in his or her home country ..."

3. GRE-test

De GRE (Graduate Record Examinations) test is een soortgelijke test als de GMAT. Deze test wordt niet alleen voor bedrijfskundige opleidingen gebruikt maar ook voor andere opleidingen.

Bij het afleggen van de test moet men een geldige legitimatie kunnen overleggen. Dit is afhankelijk van het land van nationaliteit en in welk land men van plan is de test af te leggen.

Verder *kan* in de testfaciliteit gebruik worden gemaakt van de volgende maatregelen:

het afnemen van een duimafdruk, het maken van een foto, maken van video-opnamen of andere vormen waarmee elektronisch de identiteit kan worden bevestigd. Dit zijn maatregelen die genomen *kunnen* worden naast de voorwaarde van het kunnen overleggen van een geldige legitimatie.

ACHTERGROND

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.